

VUOSIKERTOMUS 1997

kaikki renkaista

Isko Oy:n A-sarjan osake noteerataan OTC-listalla.

Osakerekisteri

Isko Oy:n osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

Taloudellinen informaatio

Isko Oy julkaisee vuosikertomuksen maaliskuussa ja osavuositarkastuksen tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta elokuussa. Nämä lähetetään suoraan rekisteröidyille osakkeenomistajille. Julkaisuja voi tilata yhtiön pääkonttorista.

Yhtiökokous

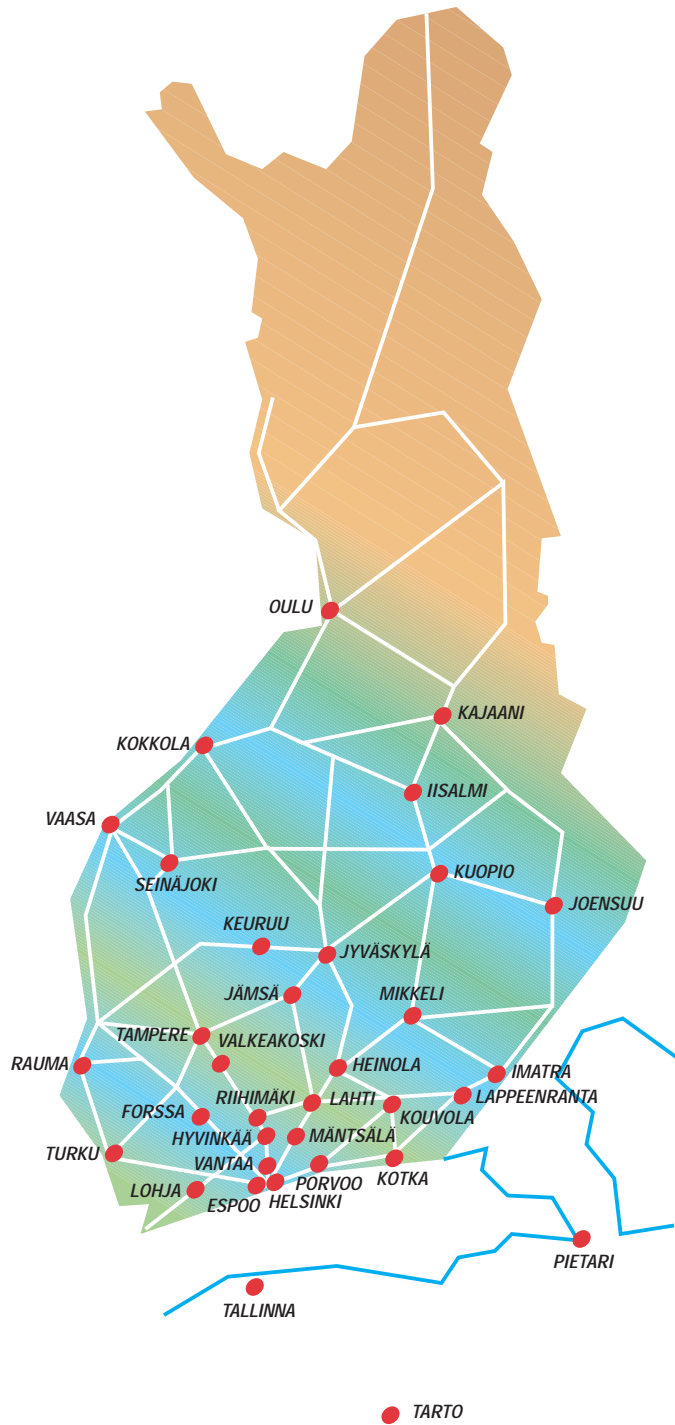
Isko Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään 17. päivänä maaliskuuta 1998 klo 17.00 Hotelli Lappeessa Lappeenrannassa. Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkaan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoitauduttava yhtiölle viimeistään 13. päivänä maaliskuuta 1998 yhtiön pääkonttoriin puhelimitse (05) 678 211 tai kirjeitse osoitteella Isko Oy, Teollisuuskatu 8, 53600 Lappeenranta.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa osingon suuruudeksi 3,70 markkaa osakkeelta. Osingon täsmäytyspäivä on 20.3.1998 ja maksupäivä 25.3.1998.

ISKO-PALVELUVERKOSTO

Iskon palveluverkosto Suomessa muodostuu 31 toimipai-
kasta. Iskon tytäryhtiö AS Isko Virossa tarjoaa rengaspalve-
lujä vuoden 1998 kuluessa sekä Tallinnan että Tarton toimi-
paikoista. Pietarin alueen rengasmarkkinoilla Isko toimii yh-
teistyössä paikallisten jälleenmyyjien kanssa.

TOIMINTA-AJATUS

Muodostaa valtakunnallinen jakelutie renkaiden valmistajil-
ta niiden kuluttajille.

SISÄLTÖ

Tietoja osakkeenomistajille.....	2
Yhtiökokous.....	2
Isko-palveluverkosto.....	3
Isko Oy:n toiminta-ajatus.....	3
Toimitusjohtajan katsaus.....	5
Liiketoiminnot.....	6
Tuotevalikoima.....	7
Iskon organisaatio.....	8
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus.....	9
Tuloslaskelmat.....	11
Taseet.....	12
Rahoituslaskelmat.....	14
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	16
Voitonjakoehdotus.....	22
Tilintarkastuskertomus.....	22
Osakkeenomistajat.....	23
Osakkeen vaihto.....	23
Osakkeen kurssikehitys.....	23
Osakekohtaiset tunnusluvut.....	24
Konsernin kehitystä kuvaavat tunnusluvut.....	24
Tunnuslukujen laskentaperusteet.....	25
Tapahtumia 1997.....	26
Iskon toimipaikat.....	27

Iskon 67. toimintavuosi oli tuloksellisesti yhtiön historian paras. Kotimaan rengasmarkkinoiden lievä piristyminen jatkui kuluneen vuoden aikana. Erityisesti henkilöauton talvirenkaiden myyntimäärät nousivat. Tämä johtui henkilöautojen ensirekisteröinnin kasvusta. Kesärenkaiden kokonaismarkkinat eivät sensijaan poikenneet ratkaisevasti edellisvuoden tasosta. Tämän tuoteryhmän hintakehitys oli laskeva. Raskaiden renkaiden vuoden 1996 loppupuolelta alkanut kysynnän kasvu jatkui vakana koko kuluneen vuoden. Rakentamisen elpyminen näkyi työkonerenkaiden kysynnän kasvuna. Maatalouden rakennemuutos on lisännyt tämän sektorin investointeja. Investointien kasvulla oli myönteinen vaikutus maatalousrenkaiden kysyntään.

Iskon markkinaosuus kotimaan rengasmarkkinoista on säilynyt vähintäänkin ennallaan ja joissakin asiakasryhmissä markkinaosuus on jopa noussut.

Kuluneeseen toimintavuoteen ei enää sisällynyt lamavuoden rasitteita. Operatiivisen toiminnan tehokkuuden tarkastelu sujuu siten helpommin. Saavutimme 355,2 miljoonan markan liikevaihdon ja 38,9 miljoonan markan käyttökäteen. Suhteellinen käyttökäte nousi 10,9 prosenttiin. Molemmat ovat ennätyskorkealla tasolla.

Määrätietoinen tuotepolitiikan kehittäminen sekä pinnoitus- tuotannon tehokkuuden kasvattaminen näkyvät nyt tuloksen kehittymisenä. Liikevaihdon kasvu on myös ollut kulujen kasvua nopeampaa. Liikevaihto per henkilö -tunnusluku on kehittynyt tasaisesti vuosi vuodelta.

Vapaan kassavirran merkitys johtamisessa läpi organisaation on säilynyt korkealla. Saatavakannan ja vaihto-omaisuuden kiertonopeudet ovat edellisvuotta tehokkaampia. Myös lepäävää käyttöomaisuutta on myyty. Maltillinen investointitaso yhdistettynä hyvään kannattavuustasoon ovat myös osaltaan pitäneet vapaan kassavirran hyvällä tasolla. Korollisen vieraan pääoman pienentyminen ja alhaisempi rahan hinta laskevat osaltaan rahoituksen kuluja.

Kannattavuustason vakiintuminen mahdollistaa katseiden kääntämisen hieman pidemmälle tulevaisuuteen. Olemme työstäneet Isko 2001 kehitysohjelman. Ohjelmaan on kerät-

tyne osa-alueet, joissa kehittyminen on mielestämme tulevaisuuden tuloksetekokyvyn kasvattamisen kannalta keskeistä. Tavoitteenamme on kehittyä asiakaspalvelijoina sekä lisätä asiakastyytyväisyyttä.

Kehitysohjelma on jaettu neljään osa-alueeseen; markkinointiin, logistiikkaan, järjestelmiin ja osaamiseen. Kuluvan vuoden aikana järjestelmien kehittyminen tulee olemaan näkyvimmissä roolissa. Uusimmat toimipaikkojen tietojärjestelmät. Haluamme parantaa toimipaikkojen reaaliaikaista johtamista ja luoda edellytykset tehokkaammalle logistiikalle. Toimipaikkojen yleisilmeen yhtenäistäminen saatetaan loppuun alkuvuoden aikana.

Tämän laajan, koko henkilöstön kattavan kehitysohjelman tukemiseksi yhtiön hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle optiolainan tarjoamista koko henkilöstölle. Tähän lainaan liittyy optioita, joiden perusteella on mahdollisuus merkitä yhtiön A-sarjan osakkeita porrastetusti kahdessa erässä 1.3.2001 ja 1.3.2003 alkaen. Uskon, että tällä koko henkilöstölle suunnatulla optio-ohjelmalla on kannustava ja kehitysohjelman läpimenoa tukeva vaikutus kaikilla organisaatiotasolla.

Tulevaisuuden näkymät kotimaan rengasmarkkinoilla ovat varsin valoisat. Autokauppa tulee edelleen kehittymään myönteisesti. Kotimainen investointitoiminta tukee raskaiden renkaiden kysynnän kasvua. Olemme laajentamassa markkina-alueitamme voimallisemmin myös kotimaan rajojen ulkopuolelle. Virossa toimiva Iskon tytäryhtiö AS Isko rakentaa parhaillaan Tallinnaan rengastaloa, jonka rakennustyöt saatetaan loppuun kuluvan kevään aikana. AS Isko tulee toimimaan Viron markkinoilla renkaiden maahantuoja ja Tarton ja Tallinnan toimipaikkojen kautta renkaiden vähittäis- ja tukukaupassa. Tavoitteemme on saavuttaa myös Viron rengasmarkkinoilla markkinajohtajan asema. Samoin Venäjän vientinäkymät vaikuttavat aiempaa lupaavammilla.

Saavutettu tulos vahvistaa liiketoimintamme perusteita. Kiihtävien asiakkaita ja eri sidosryhmiä pitkäaikaisesta ja luottamuksellisesta yhteistyöstä. Kaikki Iskolaiset ovat mallikkaasti suorittaneet haasteellisesta työstä. Nyt on aika suunnata kaikki tarmo ja kokemus Isko 2001 kehitysohjelman parissa työkentelyyn.

Vähittäiskauppa

Vähittäiskauppa, joka muodostaa yhtiön liikevaihdosta noin 60 %, on voimakkaan kehittämisen kohteena. Asiakkaita palvelevat 31 toimipaikkaa saavat uuden ulkoisen ilmeen vuoden 1998 aikana. Ketjuilmeen luomisella haetaan selkeyttä, asiakasviihtyvyyttä ja vahvistetaan Isko tuotemerkkiä. Voimakas panostus mainontaan ja sen uusi linja tukevat tuotemerkillä asetettuja tunnettuustavoitteita niinikään.

Kaikkien Iskolaisten osaamista kehitetään uudella koulutusjärjestelmällä. Haluamme kehittää asiakaspalveluamme ja tarjota kilpailukykyiset tuotteet ja palvelun kaikkiin rengasalan tarpeisiin; henkilöautoilijasta maansiirtourakoitsijaan.

Syksyllä 1997 tehty toimipaikkakohtainen asiakastytyvyysmittaus antaa suuntaviivat asiakaspalvelun kehittämiseksi 1998. Tutkimusta jatketaan tulevina vuosina asiakaspalvelun kehittämisen tuloksien seuraamiseksi.

Tukkukauppa

Iskon asema rengasalan tukkukauppiaina ja jakelutienä on vahva. Tukkukaupan asiakaskunta muodostuu automaahan-tuojista, auto- ja koneliikkeistä, öljy-yhtiöistä, huoltoasemista, autotarvike- ja rengasliikkeistä. Valtakunnallisesti toimiva palveluverkosto varmistaa joustavat toimitukset ja paikallisen palvelun tukkuasiakkaille.

Pinnoitustoiminta

Isko Strada-tuotemerkin alla tapahtuva teollinen pinnoitustoiminta muodostaa 14 % yhtiön liikevaihdosta. Pinnoitustoiminta keskittyy kuorma- ja linja-autonrenkaiden sekä maansiirtokonerenkaiden pinnoitukseen. Joka neljäs pinnoitettu kuorma-autonrenkas Suomessa on valmistunut Iskon tuotantolinjalta. Tuotannon tehokkuutta mittaavat tunnusluvut ovat vuoden 1997 aikana kehittyneet suotuisasti.

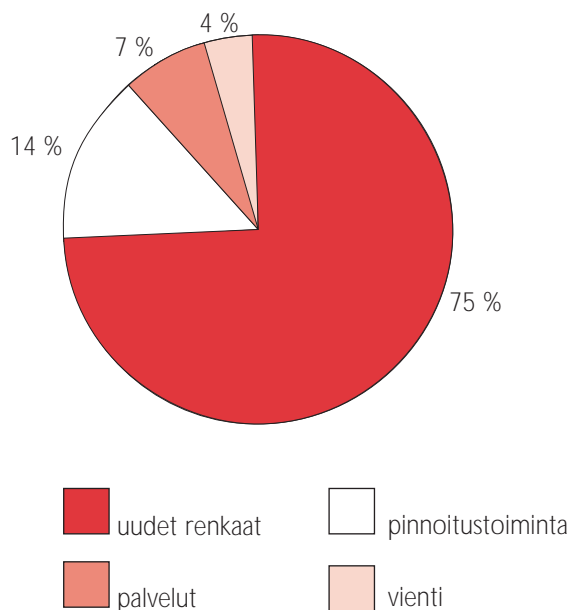
Vientitoiminta

Iskon vientitoiminta, joka pääasiallisesti suuntautuu Pietarin alueelle, hoidetaan Lappeenrannasta käsin. Vientitoimintojen kehittäminen ja vakiintunut asiakaskunta ovat mahdollistaneet volyymin kasvattamisen merkittävästi. Hyvät asiakassuhteet ja toimiva logistiikka luovat pohjan Venäjän viennin laajentamiselle myös jatkossa.

AS Isko, Viro

Iskon tytäryhtiö tulee vahvistamaan asemaansa Viron rengaskaupassa vuoden 1998 aikana merkittävästi. Tallinnaan valmistuva täyden palvelun rengastalo tuo Iskon tuotteet ja palvelut uusien kuluttajien ulottuville. AS Iskon toimipaikka Tartossa palvelee eteläisemmän Viron rengasasiakkaita.

Iskon liikevaihdon rakenne

Tuotevalikoima

Suorat yhteydet sekä ulkomaiseen että kotimaiseen teollisuuden varmistavat kilpailukykyiset tuotteet ja vahvistavat Iskon asemaa merkittävänä rengasalan jakelutienä.

Omien maahantuontien osuus erityisesti vähittäiskaupassa on merkittävä. Vuoden 1997 alussa aloitettu Yokohama-renkaiden laajamittaisempi maahantuonti on käynnistynyt hyvin ja täydentää tuotevalikoimaa kuorma-autonrenkaiden premium-luokassa ja matalaprofiilisisissa henkilöautonrenkaissa.

Puolet Iskon toimipaikoista täydentävät asiakkaille tarjottavia palveluja öljytuotteilla ja ohjauksulmien nelipistesuuntauksilla. Pikaöljynvaihtopisteiden määrä ja suuntauksia tarjoavien toimipaikkojen määrä tulee kasvamaan kuluvaan vuoteen aikana.

Iskon maahantuontien rungon muodostavat seuraavat merkit: DUNLOP, HANKOOK, YOKOHAMA, TAURUS, STOMIL, RONAL ja ASA.

Tuotevalikoimaan kuuluvat myös seuraavat merkit: NOKIAN, BRIDGESTONE, MICHELIN JA GOODYEAR.

Kierrätystoiminta

Renkaiden kierrätystoiminta on jo vakiintunut käytäntö alalla. Järjestäytyneet rengasliikkeet hoitavat käytöstä poistuvat renkaat hyötykäyttöön. Keräilyn ja uudelleen käsittelyn järjestelyistä vastaa Suomen Rengaskierrätys Oy.

Laatujärjestelmä

Isko Oy:llä on käytössä SFS-EN ISO 9002 laadunvarmistusmallin sekä AQAP-120 julkaisun vaatimukset täyttävä laatujärjestelmä. Laatujärjestelmää on täydennetty Iskon omia tarpeita vastaavaksi ja se on oleellinen osa Iskon johtamisjärjestelmää. Laatujärjestelmä kattaa renkaiden myynnin, asennuspalvelut, korjaukset sekä raskaan kaluston renkaiden pinnoitukset.

Toiminnonohjausjärjestelmä

Sisäisen tehokkuuden ja asiakastyytyväisyyden parantamiseksi uudistetaan vuoden 1998 aikana toimipaikkojen ja pinnottamoiden atk-järjestelmät. Uudistuksessa myös tuotannonohjaus integroidaan osaksi järjestelmää. Uudistuksen jälkeen Iskolla on yksi yhtenäinen, reaaliaikainen toiminnonohjausjärjestelmä, mikä kattaa kaikki toiminnot.

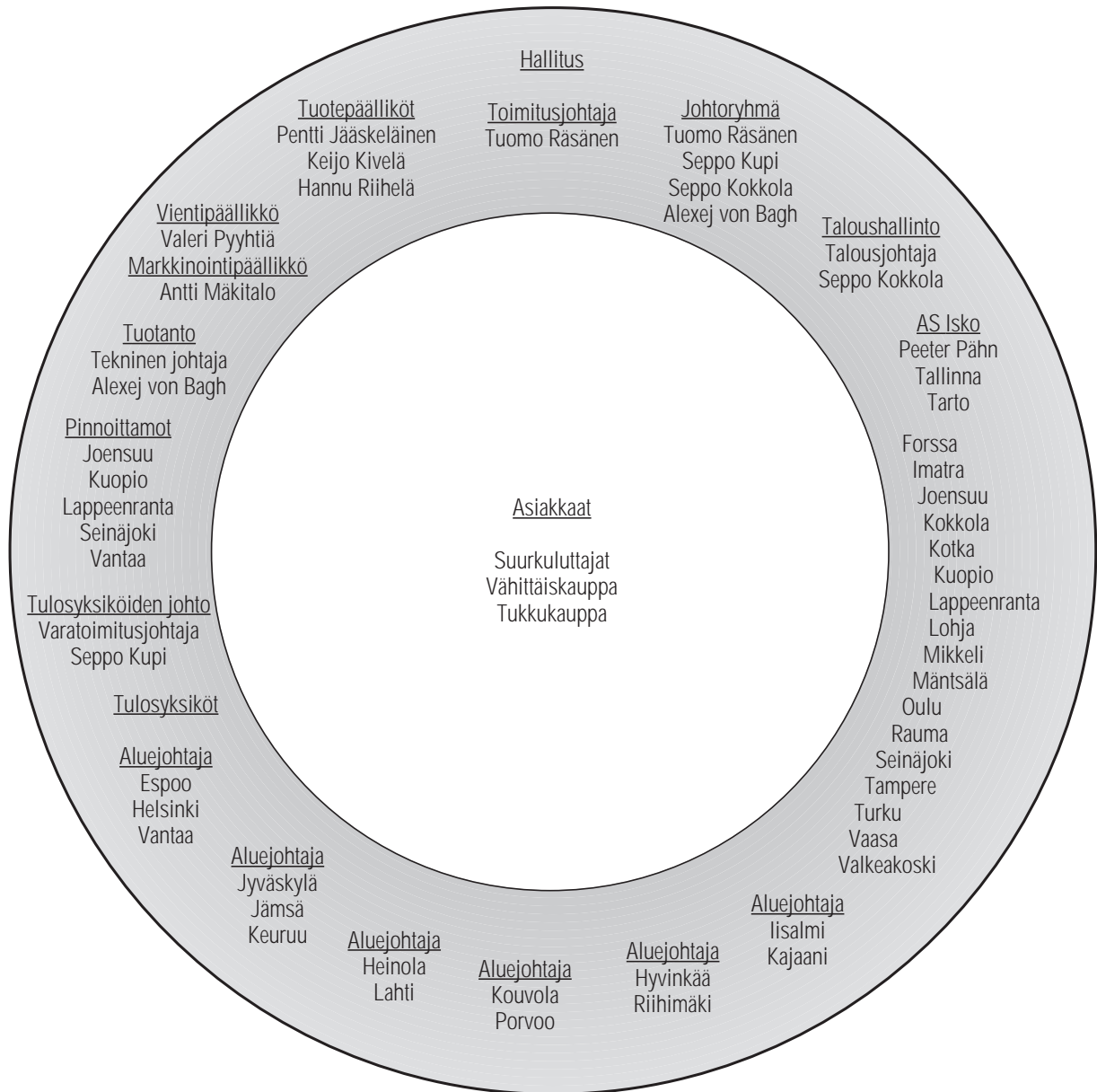
ISKO 2001

Ensi vuosituhannele ulottuvan ISKO 2001 kehitysohjelman tarkoituksena on nostaa esille yhtiön kehittämisen painopistealueet: järjestelmät, logistiikka, markkinointi ja osaaminen. Eri organisaatiotasoilta kootut työryhmät valmistelevat ja täsmentävät kehitysohjelman osa-alueita, jotta niille asetetut tavoitteet saavutetaan. Ohjelman keskeisimpinä tavoitteina ovat asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden parantaminen. Onnistuminen näissä asioissa vaikuttaa myönteisesti tuloksentelekkyyteen tulevaisuudessa.

ISKO 2001 kehitysohjelman symboli kuvaa onnistumista yhdessä sekä henkilöstön välillä että asiakkaiden kanssa.

HALLITUS:

Lauri Räsänen, teollisuusneuvos, puheenjohtaja
Timo Laatonen, varatuomari, varsinainen jäsen
Juhani Jaakkola, professori, varsinainen jäsen
Tuomo Räsänen, KTM, varsinainen jäsen

TILINTARKASTAJAT:

Petteri Valkonen, KHT
varalla KHT -yhteisö SVH Coopers & Lybrand Oy

TOIMITUSJOHTAJA:

Tuomo Räsänen, KTM

JOHTORYHMÄ:

Toimitusjohtaja Tuomo Räsänen, KTM
Varatoimitusjohtaja Seppo Kupi, insinööri
Talousjohtaja Seppo Kokkola, ekonomi
Tekninen johtaja Alexej von Bagh, diplomi-insinööri

Konsernin rakenne

Konsernin liikevaihdoksi muodostui 355,2 miljoonaa markkaa edellisen vuoden liikevaihdon ollessa 311,1 miljoonaa markkaa. Liikevaihto kasvoi 14,2 prosenttia.

Konsernin liikevaihdosta pääosa muodostuu kotimaan rengasliiketoiminnasta. Baltiaan ja Venäjälle suuntautuvan viennin liikevaihto kasvoi edellisen vuoden 11,6 miljoonasta markasta 13,1 miljoonaa markkaan. Ruotsissa sijaitsevan trading-yhtiön, Isko Trading Scandinavia Ab:n toiminta on lopetettu vuoden 1997 aikana. Lopettamisella ei ollut vaikutusta vuoden 1997 tulokseen.

Isko Oy on heinäkuussa hankkinut osake-enemmistön virolaisesta rengasalan yhtiöstä. Tartossa toimiva A/S Rehvikeskus toteutti osakeannin, jonka Isko merkitsi kokonaisuudessaan.iskon sijoitus oli 5 miljoonaa EEK. Iskolle siirtyi 87 % yhtiön osakkeista ja äänistä. A/S Rehvikeskuksen aiemalle omistajalle jäi 13 % yhtiön osakkeista ja äänistä. Peeper Pähn jatkaa yhtiön toimitusjohtajana. Yhtiön toiminimi on muutettu AS Iskoksi ja tytäryhtiö on konsolidoitu konserniin 1.7.1997 lukien.

Taloudellinen tulos

Konsernin käyttökate kasvoi edellisen vuoden 22,9 miljoonasta markasta 38,9 miljoonaa markkaan. Myös käyttökate-% nousi edellisen vuoden 7,4 %:sta 10,9 %:iin.

Rahoituksen nettokulut laskivat edellisen vuoden 4,8 miljoonasta markasta 4,1 miljoonaa markkaan.

Tulos rahoituserien jälkeen oli 26,5 miljoonaa markkaa voitollinen oltuaan edellisenä vuonna 10,6 miljoonaa markkaa voitollinen.

Konsernin oman pääoman tuotto prosentiksi muodostui 50,7 % (29,4 % vuonna 1996) ja sijoitetun pääoman tuotto prosentiksi 30,2 % (17,3 % vuonna 1996).

Osakekohtainen tulos nousi edellisen vuoden 4,15 markasta nyt 10,35 markkaan.

Rahoitus

Rahoitustulos kasvoi edellisen vuoden 15,1 miljoonasta markasta 27,0 miljoonaa markkaan. Maksuvalmius säilyi hyvänä koko vuoden. Omavaraisuusaste oli 30,0 % sen oltua edellisenä vuonna 19,5 %.

Rahoituskuluja pienentää korollisen vieraan pääoman lasku ja matalana säilynyt kotimainen korkotaso. Nettorahoituskulut laskivat 1,1 %:iin liikevaihdosta niiden oltua 1,5 % edellisenä vuonna.

Korolliset velat pienenevät edellisen vuoden 71,7 miljoonasta markasta 59,9 miljoonaa markkaan.

Investoinnit

Konsernin kokonaisinvestoinnit olivat 6,1 miljoonaa markkaa. Niiden osuus liikevaihdosta oli 1,7 %. Investoinnit koostuvat pääosin toimipaikkojen korvausinvestoinneista.

Tilikauden aikana pääomaa on vapautettu käyttöomaisuudesta myymällä ei-liiketoiminnallisessa käytössä olleita kiinteistöjä Kuopiosta ja Valkeakoskelta sekä käyttöomaisuusosakkeita yhteensä 1,8 miljoonalla markalla.

Henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

	1997		1996	
	konserni	emoyhtiö	konserni	emoyhtiö
keskimääräinen tilikauden aikana	288	285	269	269

Henkilökunnan lukumäärä tilikauden lopussa oli 289 henkilöä. Määrä kasvoi 23 henkilöllä edellisen vuoden loppuun verrattuna.

Tilikauden aikana maksetut palkat ja osapalkkiot

		Konserni	Emoyhtiö
Hallitus, toimitusjohtaja, josta osapalkkiot	mk	714.112,00	646.000,00
Muut yhtiön palveluksessa olevat	mk	38.695.239,00	38.625.272,00
	mk	39.409.351,00	39.271.272,00

Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet

AS Isko, Tartto, Viro
 Itä-Suomen Kumi Oy, Lappeenranta
 Mäntsälän Rengas Oy, Mäntsälä
 Seinäjoen Autokumi Oy, Nurmo
 Forssan Rengas Oy, Forssa
 Valkeakosken Huhtakatu 7 Oy, Valkeakoski
 Porvoon Rengas Kommandiittiyhtiö, Porvoo
 Auto-Söövvis Ky, Mikkeli

Osakepääoma

Isko Oy:n osakepääoma oli tilikauden lopussa 18.000.000 markkaa. Osakkeiden kokonaismäärä oli 1.800.000 kappaletta nimellisarvoltaan 10 markan osakkeita.

Osakkeet jakautuvat eri sarjoihin seuraavasti:

A-sarja	900.000 kpl	900.000 ääntä
K-sarja	900.000 kpl	9.000.000 ääntä
yhteensä	1.800.000 kpl	9.900.000 ääntä

Osakeantivaltuutukset

Isko Oy:n hallituksella ei ole voimassa olevia valtuutuksia osakepääoman korottamisesta tai vaihtovelkakirja- ja/tai optiolainan ottamisesta.

Hallitus ehdottaa 17.3.1998 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle korottoman optiolainan tarjoamista konsernin henkilöstön ja hallituksen merkittäväksi. Ehdotetun optiolainan määrä on 850.000 markkaa. Lainaan liittyvillä optioilla voisi merkitä yhtiön A-sarjan osakkeita yhteensä 170.000 kappaletta. Hallitus esittää osakkeen merkintähintaksi 102 markkaa. Hallituksen esityksen mukaan merkintähintaa alennettaisiin 1.5.1998 jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettavien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeiden merkintäaika olisi porrastettuna 1.3.2001 ja 1.3.2003 alkaen. Osakemerkinnän aika kaikilla optiotodistuksilla päättyisi 31.3.2004.

Hallitus esittää, että osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketaan, koska laina on tarkoitettu kannustamaan koko yhtiön henkilöstöä pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi Iskossa.

Osakkeen noteeraus

Yhtiön OTC-listalla 23.12.1988 alkaen noteeratun sidotun A-sarjan osakkeen kurssi oli vuoden alussa 34,00 markkaa ja lopussa 70,00 markkaa.

Yhtiön A-sarjan osaketta vaihdettiin OTC-listalla yhteensä 323.250 kappaletta, 35,9 % osakkeiden kokonaismäärästä.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistajien lukumäärä vuoden lopussa oli 395 osakkeenomistajaa. Yhtiön osakkeet ovat 21.9.1996 alkaen kuu-luneet arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiön A-sarjan osakkeista oli hallintarekisteröitynä 15.800 kappaletta, edustaen 0,9 % osakkeista ja 0,2 % äänimäärästä.

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistavat yhteensä 292.920 A-osaketta ja 694.700 K-osaketta, jotka yhteensä yhtiökokouksessa edustavat 54,9 % osakkeista ja 73,1 % äänivallasta.

Arvio liiketoimintojen kehittymisestä

Uusien henkilöautojen ensirekisteröinnin ennakoitaan edelleen kasvavan noin 5 %:lla vuonna 1998. Tämä tulee lisäämään erityisesti henkilöautojen talvirenkaiden kysyntää. Henkilöautojen kesärenkaiden kysynnän ennakoitaan pysyvän vuoden 1997 tasolla.

Raskaan kaluston renkaiden kysyntä on riippuvainen kotimaisten investointien määrästä. Tällä hetkellä asiakasryhmän kysynnän ennakoitaan kehittyvän suotuisasti.

Viron tytäryhtiö laajentaa toimintojaan. Tallinnaan on rakenteilla rengastalo, jonka ennakoitaan valmistuvan alkuvuoden aikana. Tämän jälkeen AS Iskolla on toimipaikat Tallinnassa ja Tartossa. Tallinnan toimipaikka luo AS Iskolle lähivuosina mahdollisuudet merkittävään kasvuun.

Venäjän rengasmarkkinoiden kasvunäkymät ovat tällä hetkellä hyvät.iskon vienti Venäjälle suuntautuu pääosin Pietarin talousalueelle.

Toimipaikkojen vähittäiskaupan kehittämiseksi on käynnistetty laaja kehitys- ja koulutusohjelma. Ohjelman tavoitteena on parantaa asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyttä. Toimipaikkojen yleisilmeen yhtenäistäminen saatetaan loppuun alkuvuoden aikana.

Kysynnän kasvun rengasalalla ennakoitaan olevan maltillista. Nykyisen kannattavuustason arvioidaan säilyvän ja vuoden 1998 tuloksen muodostuvan vähintään vuoden 1997 tasoiseksi.

TULOSLASKELMAT

(1000 mk)

	Konserni		Emoyhtiö	
	1.1.-31.12.1997	1.1.-31.12.1996	1.1.-31.12.1997	1.1.-31.12.1996
Liikevaihto	355 201	311 133	354 589	311 133
Liiketoiminnan muut tuotot	1 830	1 378	1 829	1 378
Muuttuvat kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	231 935	207 107	231 895	207 107
Varastojen lisäys	-1 556	-2 876	-1 569	-2 876
Henkilöstökulut	23 425	20 789	23 389	20 789
Muut muuttuvat kulut	9 172	14 468	9 164	14 468
Muuttuvat kulut	262 976	239 488	262 879	239 488
Myyntikate	94 055	73 023	93 539	73 023
Kiinteät kulut				
Henkilöstökulut	28 257	25 885	28 110	25 885
Vuokrat	9 846	9 549	10 588	10 344
Muut kiinteät kulut	17 075	14 670	16 587	14 361
Kiinteät kulut	55 178	50 104	55 285	50 590
Käyttökate	38 877	22 919	38 254	22 433
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	7 989	7 331	7 528	6 930
Konserniliikearvon poisto	363	265		
Liikevoitto	30 525	15 323	30 726	15 503
Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot	39	1	38	
Muut rahoitustuotot	426	2 388	758	2 762
Korkokulut	-4 112	-5 846	-4 322	-6 074
Muut rahoituskulut	-425	-1 308	-421	-1 306
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 072	-4 765	-3 947	-4 618
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	26 453	10 558	26 779	10 885
Voitto ennen varauksia ja veroja	26 453	10 558	26 779	10 885
Poistoeron muutos			-3.394	-6.541
Välittömät verot				
Tilikaudelta	-6 862	-1 253	-6 782	-1 249
Aikaisemmilta tilikausilta		-1		-1
Laskennallisen verovelan muutos	-951	-1 832		
Voitto ennen vähemmistön osuutta	18 640	7 472	16 603	3 094
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-7	-1		
Tilikauden voitto	18 633	7 471	16 603	3 094

TASEET

(1000 mk)

12

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Vastaavaa				
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	599	633	541	575
Konserniliikearvo	265	530		
Muut pitkävaikutteiset menot	4 788	6 325	4 785	6 241
Aineettomat hyödykkeet	5 652	7 488	5 326	6 816
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	15 730	15 494	12 018	12 086
Rakennukset ja rakennelmat	37 154	39 014	22 775	24 202
Koneet ja kalusto	21 744	22 432	21 737	22 695
Muut aineelliset hyödykkeet	156	156	156	156
Aineelliset hyödykkeet	74 784	77 096	56 686	59 139
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	2 326	3 020	2 268	2 961
Tytäryhtiöiden osakkeet ja osuudet			23 256	21 441
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	2 326	3 020	25 524	24 402
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	82 762	87 604	87 536	90 357
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Vaihto-omaisuus				
Renkaat ja tarvikkeet	33 031	31 107	32 675	31 107
Vaihto-omaisuus	33 031	31 107	32 675	31 107
Saamiset				
Myyntisaamiset	18 059	20 508	18 012	20 508
Lainasaamiset	1 122	1 490	7 575	8 294
Siirtosaamiset	922	518	537	484
Saamiset	20 103	22 516	26 124	29 286
Rahat ja pankkisaamiset	13 038	8 728	12 091	8 651
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	66 172	62 351	70 890	69 044
Tase vastaavaa	148 934	149 955	158 426	159 401

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma	18 000	18 000	18 000	18 000
Vararahasto		1		
Sidottu oma pääoma	18 000	18 001	18 000	18 000
Vapaa oma pääoma				
Edellisten tilikausien voitto	6 819	2 813	7 810	8 206
Tilikauden voitto	18 633	7 472	16 603	3 093
Vapaa oma pääoma	25 452	10 285	24 413	11 299
Oma pääoma	43 452	28 286	42 413	29 299
Vähemmistöosuus	1 046	774		
Varaukset				
Kertynyt poistoero			10 177	6 783
Pakolliset varaukset	150	150	150	150
Varaukset	150	150	10 327	6 933
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	34 589	43 610	34 492	43 610
Eläkelainat	15 395	19 373	15 317	19 285
Laskennallinen verovelka	2 870	1 920		
Pitkäaikainen	52 854	64 903	49 809	62 895
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	6 767	5 409	6 767	5 409
Eläkelainat	3 119	3 268	3 109	3 258
Saadut ennakot	645	719	761	719
Ostovelat	19 908	28 702	19 879	28 702
Siirtovelat	20 993	17 744	20 798	17 741
Muut lyhytaikaiset velat			4 563	4 445
Lyhytaikainen	51 432	55 842	55 877	60 274
Vieras pääoma	104 286	120 745	105 686	123 169
Tase vastattavaa	148 934	149 955	158 426	159 401

RAHOITUSLASKELMAT

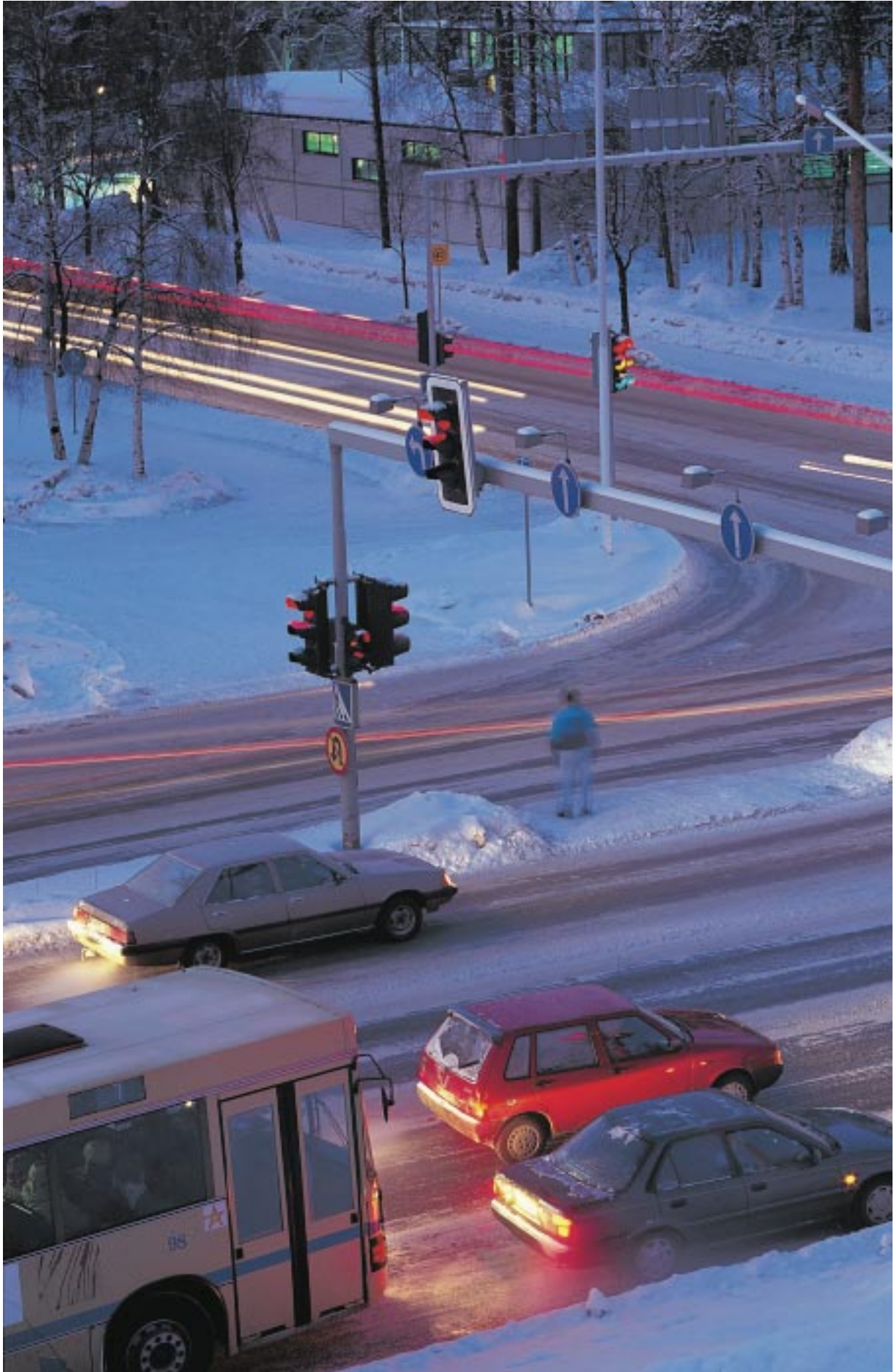
(1000 mk)

14

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Varojen hankinta				
Tulorahoitus				
Nettovoitto	18 633	7 471	16 603	3 093
Poistot	8 259	7 596	7 528	6 930
Varausten muutos	950	1 832	3 394	6 541
Tulorahoitus yhteensä	27 842	16 899	27 525	16 564
Käyttöomaisuuden myyntituotot	2 711	578	2 711	575
Pitkäaikaisten velkojen lisäyksestä	1 892	16 300	1 892	16 300
Aktivoiduista kurssieroista		1 337		1 337
	32 445	35 114	32 128	34 776
Varojen käyttö				
Investointeihin				
Käyttöomaisuus	6 111	6 142	5 551	6 142
Osakkeet	17	8	1 865	8
Pitkäaikaisten velkojen vähennykseen	13 683	25 750	13 770	25 700
Osingonjako	2 700	900	2 700	900
Oman pääoman muutos	767		789	
Vähemmistöosuuden muutos	-273			
Nettokäyttöpääoman muutos	9 440	2 314	7 453	2 026
	32 445	35 114	32 128	34 776
Nettokäyttöpääoman muutos				
Rahat ja pankkisaamiset	4 310	1 347	3 536	1 329
Lyhytaikainen rahoitusomaisuus	-2 413	-6 736	-3 258	-6 982
Vaihto-omaisuus	1 924	2 876	1 569	2 876
Lyhytaikainen vieras pääoma	5 619	4 827	5 606	4 803
	9 440	2 314	7 453	2 026
Nettokäyttöpääoma 1.1.	15 186	12 872	17 437	15 411
Nettokäyttöpääoma 31.12.	24 626	15 186	24 890	17 437

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1000 mk)

16

Laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserniyritykset. AS Isko sisältyy konsernitilinpäätökseen 1.7.1997 lähtien. Konsernitilinpäätös perustuu Mäntsälän Rengas Oy:n osalta välitilinpäätökseen. Yhtiössä ei ole ollut liiketapahtumia varsinaisen tilinpäätöksen 30.9.1997 jälkeen.

Konserniyhtiöt on konsolidoitu konserniin ja keskinäinen osakeomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenomenetelmää.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto-omaisuuden sisäinen kate, käyttöomaisuuden sisäiset luovutusvoitot sekä sisäiset saatavat ja velat on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränä.

Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman erotuksena syntynyt konserniaktiiva on kohdistettu konsernitaseessa maa-alueisiin ja rakennuksiin niiden käypiin arvoihin perustuen, paitsi Jokilaakson Rengas Oy-Järvelin Oy:n osalta, joiden hankintamenoista osa on kirjattu konserniaktiivaksi. Samoin Seinäjoen Autokumi Oy:n osalta osa on kohdistettu konserniaktiivaan. ASiskon osalta erotus on kohdistettu kokonaisuudessaan konserniaktiivaan ja koko erä on konserniaktiivan vähäisyyden vuoksi poistettu kertakirjauksena.

Muulta osin konserniaktiivan poisto aika on 10 vuotta.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu välittömään hankintameno.

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Edellisen vuoden vertailutiedot

Vapaaehtoiset varaukset on edellisvuodesta poiketen jaettu konsernissa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Vertailuluvut on muutettu vastaamaan vuoden 1997 tilinpäätöksen rakennetta.

Luottotappiot

	1997 Konserni	1997 Emoyhtiö	1996 Konserni/emo
	131	131	7 345

Liikevaihto markkina-alueittain

Kotimaa	342 147		299 520
Baltia	2 695		1 255
Venäjä	10 359		10 358
Yhteensä	355 201		311 133

Ulkomaanrahanmääräiset erät

Ulkomaanrahanmääräiset saatavat ja velat on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin noteeraamaan keskikurssiin. Valuutanvaihtosopimuksilla suojatut velkaerät on muutettu sopimusten mukaisilla kursseilla Suomen markkoiksi.

Ulkomaisen tytäryhtiön osalta on käytetty vuoden lopun virallista keskikurssia. Tytäryhtiön oman pääoman eliminoinnissa syntynyt muuntoero on käsitelty vapaan oman pääoman muutoksena.

Eläkevastuut

Emoyhtiön eläketurva on vakuutettu Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammossa.

Vapaaehtoiset varaukset ja laskennallinen verovelka

Suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen ero on yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä esitetty omana eränä varauksena. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on aiemmista vuosista poiketen poistoero jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Välittömät verot

Välittöminä veroina on tuloslaskelmaan kirjattu tilikauden tuloista vastaavat, arvioidut verot.

Henkilökulut ja luontoisedut

	1997 Konserni	1997 Emoyhtiö	1996 Konserni/emo
Palkat	39 167	39 030	35 220
Muut henkilösivukulut	12 515	12 469	11 454
Yhteensä	51 682	51 499	46 674
Luontoisetujen verotusarvot	785	785	766
Yhteensä	52 467	52 284	47 440

Rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuotot	39	38	1
Korkotuotot	426	758	28
Kurssivoitot			2 360
Korkokulut	-4 112	-4 322	-5 846
Kurssitappiot	-2	-2	-595
Muut rahoituskulut	-423	-419	-713
	-4 072	-3 947	-4 765

Käyttöomaisuuden muutokset

	Aineettomat oikeudet	Konserni- liikearvo	Muut pitkäv. menot	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Konserni					
Menojäänös 1.1.97	633	530	6 325	39 014	22 432
Investoinnit		98	1 187	813	3 735
Käyttöom. myynnit	-34			-733	-298
Purettu arvonorotus				-800	
Menojäänös ennen sumu-poistoja	599	628	7 512	38 294	25 869
Tilikauden sumu-poistot		-363	-2 724	-1 140	-4 125
Menojäänös sumu- poistojen jälkeen	599	265	4 788	37 154	21 744
Emoyhtiö					
Menojäänös 1.1.97	575		6 240	24 201	22 695
Investoinnit			1 188	813	3 518
Käyttöom. myynnit	-34			-733	-298
Purettu arvonorotus				-800	
Menojäänös ennen sumu-poistoja	541		7 428	23 481	25 915
Tilikauden sumu-poistot			-2 643	-706	-4 178
Menojäänös sumu- poistojen jälkeen	541		4 785	22 775	21 737

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet

Suunnitelman mukaisia poistoja laskettaessa on käytetty seuraavia taloudellisia pitoaikoja:

Rakennukset ja rakennelmat	40 vuotta	Atk- ja konttorikoneet	5 vuotta
Pinoittamojen koneet	15 vuotta	Autot	5 vuotta
Asennushallien koneet	5 vuotta	Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 10 vuotta

Kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Kokonaispoistot				
Rakennukset	1 410	1 782	976	1 349
Koneet ja kalusto	8 386	10 658	8 440	10 771
Pitkävaikutteiset menot	1 587	1 433	1 506	1 352
Konserniaktiiva	364	265		
	11 747	14 138	10 922	13 472
Suunnitelman mukaiset poistot				
Rakennukset	1 140	1 130	706	697
Koneet ja kalusto	4 125	3 670	4 178	3 783
Pitkävaikutteiset menot	2 724	2 531	2 644	2 450
Konserniaktiiva	364	265		
	8 353	7 596	7 528	6 930
Poistoerotus	3 394	6 542	3 394	6 542

Kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Rakennukset	7 135	6 865	7 062	6 792
Koneet ja kalusto	2 101	-2 161	2 101	-2 161
Pitkävaikutteiset menot	1 014	2 152	1 014	2 152
	10 250	6 856	10 177	6 783

Osakkeet ja osuudet

Konserniyritykset	Konsernin/ emoyhtiön omistus- ja äänivalta- osuus-%	Konsernin osuus omasta pääomasta tmk	Emoyhtiön omistamien osakkeiden/ osuuksien		Viimeksi laaditun tilinp. mukainen voitto/tappio	
			kpl	Nimellis- arvo tmk	Kirjanpito- arvo tmk	tmk
AS Isko, Viro	87,0	1 838	469	469 (tEEK)	1 848	73
Itä-Suomen Kumi Oy	83,3	3 767	60	60	7 272	9
Mäntsälän Rengas Oy	100,0	7	1 500	15	0	0
Seinäjoen Autokumi Oy	100,0	1 063	30	150	9 168	104
Forssan Rengas Oy	100,0	52	50	50	50	40
Valkeakosken Huhtakatu 7 Oy	100,0	209	90	90	2 591	4
Porvoon Rengas Komman- diittiyhtiö, vastuunal. yhtiö- miehen osuus	100,0	149			1 572	3
Auto-Söövīs Ky, vastuun- alaisen yhtiömiehen osuus	100,0	-38			755	4
Yhteensä					23 256	
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet						
Suomen Rengaskiinteistöt Oy	19,9		199	1 791	1 791	
Muut osakkeet ja osuudet					477	
Yhteensä					2 268	

Pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja lainasaamiset

Konserniyritykset	Emoyhtiö	
	1997	1996
Osakkeet ja osuudet	23 256	21 441
Lainasaamiset	6 413	6 775
	29 669	28 216

Saamiset konserniyhtiöiltä

Lainasaamiset	6 413	6 774
----------------------	--------------	--------------

Velat konserniyhtiöille

Muut lyhytaikaiset velat	4 463	4 445
---------------------------------	--------------	--------------

Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut

Konserniyrityksiltä saadut rahoitustuotot		
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	333	374
Konserniyrityksille suoritettut rahoituskulut		
Korkokulut	222	237

Kiinteistöjen ja käyttöomaisuuden verotusarvot

	Konserni	Emoyhtiö
Maa-alueet	2 347	2 045
Rakennukset	12 890	9 687
Osakkeet ja osuudet		
Tytäryhtiöosakkeet		5 990
Vastuunalaisen yhtiömiehen osuudet		2 327
Muut osakkeet ja osuudet	2 441	2 314

Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.

Käyttöomaisuuden arvonkorotukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Rakennukset	0	800	0	800
Osakkeet ja osuudet	0	0	1 200	1 200
	0	800	1 200	2 000

Konsernitasetta laadittaessa on arvonkorotuksista 1,2 mm kohdistettu maa-alueisiin.

Oman pääoman muutokset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma tilikauden alussa				
A-sarja	9 000	9 000	9 000	9 000
K-sarja	9 000	9 000	9 000	9 000
Vararahasto tilikauden alussa	1	1		
Tytäryhtiön lopettaminen	-1			
	18 000	18 001	18 000	18 000
Vapaa oma pääoma				
Kertyneet voitot	10 284	3 713	11 299	9 106
Osingonjako	-2 700	-900	-2 700	-900
Arvonkorotuksen purku	-800		-800	
Vanhentuneiden osinkojen palauttaminen pääomaan	11		11	
Tytäryhtiön lopettaminen	5			
Tytäryhtiön kurssiero	-3			
AS Isko muuntoero	28			
Äänettömien yhtiömiehien voitto-osuudet kommandiittiyhtiöistä	-6			
Tilikauden voitto	18 633	7 471	16 603	3 093
	25 452	10 284	24 413	11 299
Oma pääoma yhteensä	43 452	28 285	42 413	29 299

Annetut pantit ja vastuusitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Omasta velasta				
Kiinnitykset	103 145	105 673	89 355	91 883
Muut omat vastuut				
Takausvastuut	129	129	129	129
Leasing-vastuut	201	37	201	37
Muut vastuut	365	292	365	292
Johdannaissopimuksista johtuva vastuu				
Kohde-etuuksien arvot		24 926		24 926
Valuuttaoptiot, ostetut optiot	6 550		6 550	
Valuuttaoptiot, asetetut optiot	9 622		9 622	

Valuuttajohdannaissopimukset on tehty maahantuontitoiminnan suojaamistarkoituksessa.

Vakuusvelat

	Konserni	
Lainat, joista annettu kiinnitys	57 666	69 291

Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Rahalaitoslainat	2 000	5 200	2 000	5 200
Eläkelainat	9 945	11 325	9 887	11 283
	11 945	16 525	11 887	16 483

VOITONJAKOEHDOTUS

Isko Oy:n vapaa oma pääoma taseen 31.12.1997 mukaan oli 24.413.413,37 markkaa konsernitaseen vapaan oman pääoman ollessa 25.451.986,02 markkaa.

Tilikauden voitto	16.603.011,16 mk
Edellisten tilikausien voitto	<u>7.810.402,21 mk</u>
Vapaa oma pääoma yht.	24.413.413,37 mk

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto käytetään seuraavasti:

– jaetaan yhtiön 18.000.000 markan osakepääomalle 37 % osinko eli 3,70 markkaa osakkeelta, yht.	6.660.000,00 mk
– jätetään voittovarojen tilille	<u>17.753.413,37 mk</u>

Yhteensä 24.413.413,37 mk

Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen voitonjakoehdotuksen, yhtiön oma pääoma on osingonjaon jälkeen seuraava:

Osakepääoma	18.000.000,00 mk
Vapaa oma pääoma	<u>17.753.413,37 mk</u>

Yhteensä 35.753.413,37 mk

Lauri Räsänen

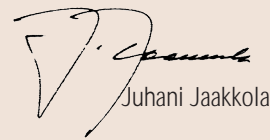
Lappeenrannassa helmikuun 9. päivänä 1998

Timo Laatonen

Tuomo Räsänen

Juhani Jaakkola

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Isko Oy:n osakkeenomistajille

Olen tarkastanut Isko Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.1997. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamani tarkastuksen perusteella annan lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitiilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltani tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olen tutustunut tilivuoden aikana julkistettuun osavuositarkastukseen. Käsitäkseni mukaan osavuositarkastus on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Lappeenrannassa 25. päivänä helmikuuta 1998

Petteri Valkonen, KHT

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.1997 arvo-osuusrekisterin mukaan

	Osakkeiden lukumäärä	% osakkeista	% äänistä
1. Räsänen Tuomo	502.300	27,9	24,8
2. Räsänen Lauri	484.820	26,9	48,4
3. Räsänen Kai	142.300	7,9	10,6
4. Räsänen Mika	142.300	7,9	10,6
5. Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	97.200	5,4	1,0
6. Riskisijoitusrahasto Merita Avanti	31.800	1,8	0,3
7. Räsänen Maija	25.970	1,4	0,3
8. Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	20.000	1,1	0,2
9. Verdandi Eläkevakuutusosakeyhtiö	18.600	1,0	0,2
10. Fondita Equity Placeringsfond	17.900	1,0	0,2

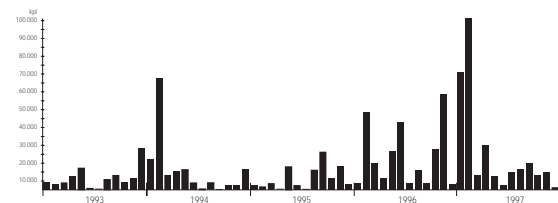
Omistusjakautuma omistettujen osakkeiden mukaan 31.12.1997

Osakkeiden määrä	Osakkaiden lukumäärä	% osakkaista	Osakkeita yhteensä	% osakkeista	Ääni-määrä	% äänistä
1-100	169	42,8	9.615	0,5	9.615	0,1
101-1.000	159	40,2	67.040	3,7	67.040	0,7
1.001-10.000	54	13,7	189.645	10,6	226.545	2,3
10.001-100.000	9	2,3	250.470	13,9	250.470	2,5
100.001-	4	1,0	1.271.720	70,7	9.334.820	94,3
Vaihtamatta arvo-osuusjärjestelmään			11.510	0,6	11.510	0,1
Yhteensä	395	100,0	1.800.000	100,0	9.900.000	100,0

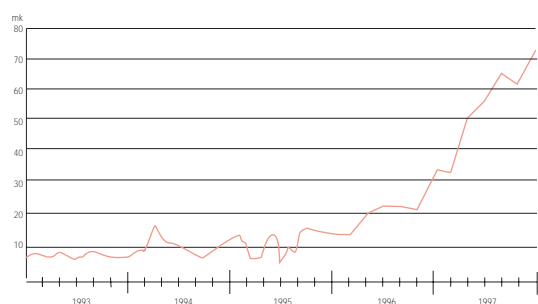
Osakkeenomistuksen jakauma omistajaryhmittäin 31.12.1997

	Osakkeiden lukumäärä	% osakkeista	Ääni-määrä	% äänistä
Yksityiset yritykset	108.766	6,0	108.766	1,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	193.935	10,8	193.935	2,0
Julkisyhteisöt	20.000	1,1	20.000	0,2
Voittoa tavoitelemattomat yhteisöt	1.800	0,1	1.800	0,0
Kotitaloudet	1.463.989	81,4	9.563.989	96,6
Vaihtamatta arvo-osuusjärjestelmään	11.510	0,6	11.510	0,1
Yhteensä	1.800.000	100,0	9.900.000	100,0

Osakkeen vaihto A-sarja

Osakkeen kurssikehitys A-sarja

TUNNUSLUVUT

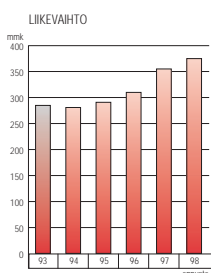
24

Osakekohtaiset tunnusluvut

(osakeantioikaistut)

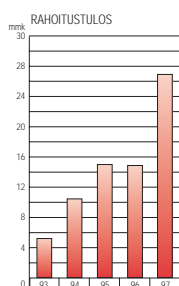
	1993	1994	1995	1996	1997
Tulos/osake, mk	-9,76	1,96	4,61	4,15	10,35
P/E-luku (vuoden lopun kurssiin)	neg.	6,65	2,82	8,19	6,76
Osinko/osake, mk	0,00	0,00	0,50	1,50	3,70 *
Osinko-%	0,0	0,0	5,0	15,0	37,0 *
Osinkosuhte-%	0,0	0,0	10,8	36,1	35,7
Efektiiivinen osinkotuotto-%	0,0	0,0	3,8	4,4	5,3 *
Oma pääoma/osake	5,97	7,29	12,11	15,71	24,14
Osakkeiden oikaistu määrä, kpl	1.800.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
A-osakkeen kurssi, mk					
tilikauden alin	6,10	10,00	10,10	13,00	34,00
tilikauden ylin	12,00	21,00	15,20	39,00	73,00
tilikauden keskipurssi	8,42	15,54	13,51	24,69	53,33
Osakekannan markkina-arvo, mmk	18,0	23,4	23,4	61,2	126,0

*Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	1993	1994	1995	1996	1997
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto, mmk	285,2	281,2	298,4	311,1	355,2
muutos-%	9,6	-1,4	6,1	4,3	14,2
Viennin osuus, mmk	29,7	20,8	10,4	11,6	13,1
osuus-%	10,4	7,4	3,5	3,7	3,7
Bruttoinvestoinnit, mmk	6,0	5,9	4,6	5,7	6,1
% liikevaihdosta	2,1	2,1	1,5	1,8	1,7
Henkilöstö keskimäärin	279	262	270	269	288
Liikevaihto/hlö, mmk	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2

Toiminnan kannattavuus

Käyttökate, mmk	11,4	22,4	26,2	22,9	38,9
% liikevaihdosta	4,0	8,0	8,8	7,4	10,9
Poistot suunn. mukaan, mmk	6,3	7,3	6,9	7,6	8,4
Liikevoitto, mmk	5,1	15,1	19,3	15,3	30,5
% liikevaihdosta	1,8	5,4	6,5	4,9	8,6
Rahoituskulut netto, mmk	22,7	11,6	11,0	4,8	4,1
% liikevaihdosta	7,9	4,1	3,7	1,5	1,1
Rahoitustulos, mmk	5,4	10,8	15,2	15,1	27,0
% liikevaihdosta	1,9	3,8	5,1	4,8	7,6
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-0,8	3,5	8,3	10,6	26,4
% liikevaihdosta	-0,3	1,3	2,8	3,4	7,4
Tulos ennen satunnaisia eriä, verojen jälkeen, mmk	-17,6	3,5	8,3	7,5	18,7
Kirjanpidollinen voitto, mmk	-0,9	3,5	8,2	7,5	18,6
Oman pääoman tuotto % (ROE)	-126,5	28,4	45,7	29,4	50,7
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	4,2	13,0	18,2	17,3	30,2

Rahoitus ja taloudellinen asema

Omavaraisuusaste-%	6,1	8,5	14,6	19,5	30,0
Gearing-%	1 021,1	693,4	331,2	216,6	105,2
Quick Ratio	0,56	0,50	0,46	0,56	0,64
Korollinen vieras pääoma, mmk	112,0	95,6	81,1	71,7	59,9

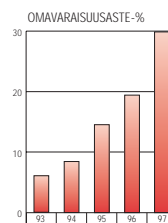
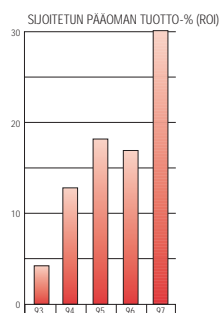
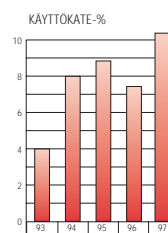

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos/osake	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä ja tilinpäätössiirtoja} \cdot / \cdot \text{verot}^* \cdot / \cdot \text{vähemmistöosuus}}{\text{Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä 31.12.}}$
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	$100 \times \frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} \cdot / \cdot \text{verot}^* \cdot / \cdot \text{vähemmistöosuus}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}^{**}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	$100 \times \frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} \cdot / \cdot \text{korottomat velat}^{**}}$
Omavaraisuusaste-%	$100 \times \frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma}}$
Gearing-%	$100 \times \frac{\text{Korolliset velat} \cdot / \cdot \text{rahavarat}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$
Quick Ratio	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$
Rahoitustulos	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja + poistot $\cdot / \cdot$ verot*

* verot = tilikauden verot + laskennallisen verovelan muutos

** tilikauden alun ja lopun keskiarvo

Siistiä myymälätilat ja järjestyksessä olevat asennushallit antavat asiakkaille mielikuvan Iskon tarjoaman palvelun laadusta, kuvassa Riihimäen toimipaikan myymälätilat.

Isko tuotemerkin vahvistamiseen tähtäävä uusi ilme näkyy parhaiten toimipaikkojen valomainosuudistuksissa, kuvassa Riihimäen toimipaikka.

Syksyn myyjäkoulutuksen yhteydessä Tampereella järjestettiin leikkimielinen soutukilpailu, jossa kahdeksan venekuntaa otti mittaa toisistaan.

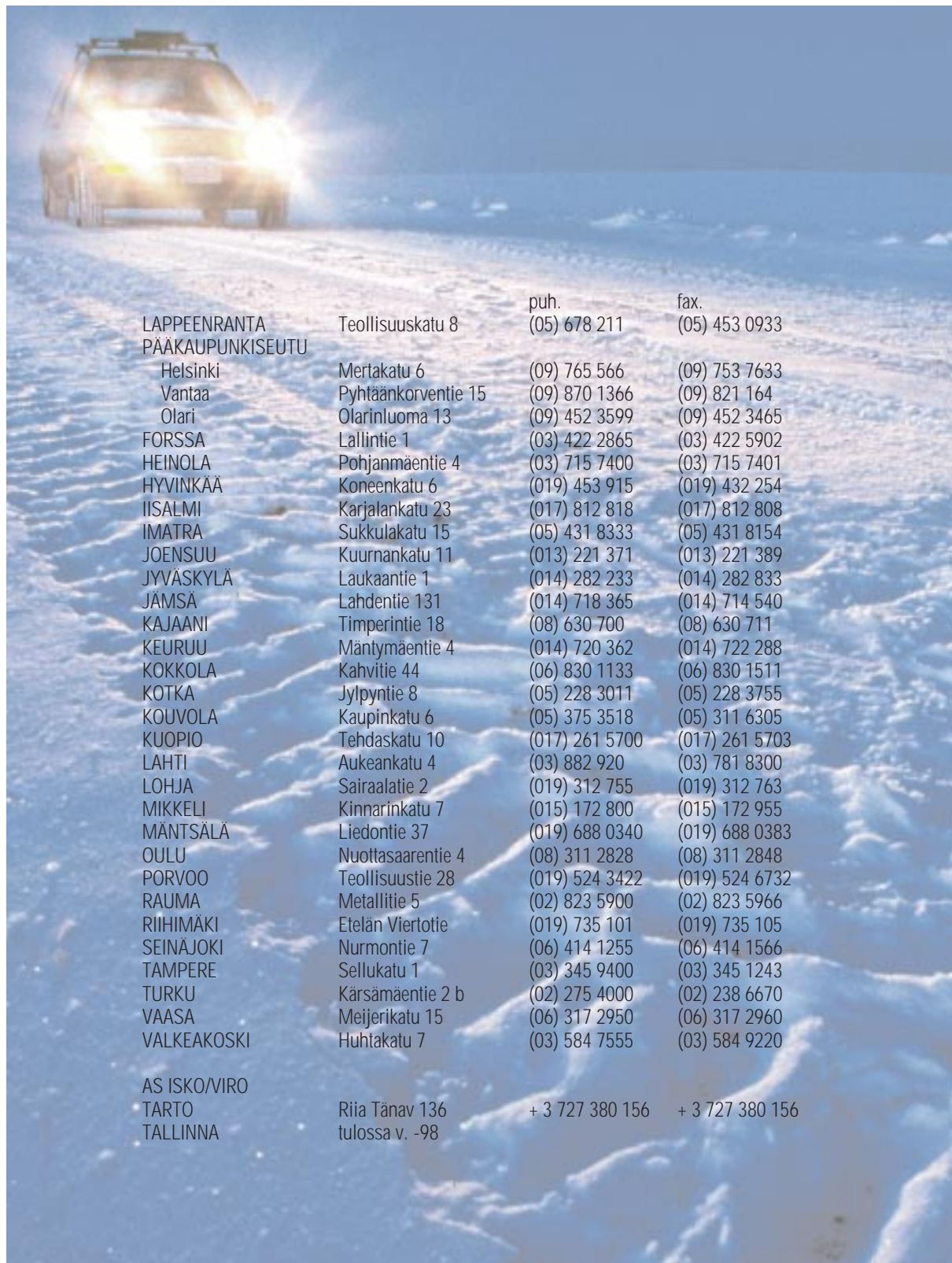

kaikki renkaista

ISKO

		puh.	fax.
LAPPEENRANTA	Teollisuuskatu 8	(05) 678 211	(05) 453 0933
PÄÄKAUPUNKISEUTU			
Helsinki	Mertakatu 6	(09) 765 566	(09) 753 7633
Vantaa	Pyhtäänkorventie 15	(09) 870 1366	(09) 821 164
Olari	Olarinluoma 13	(09) 452 3599	(09) 452 3465
FORSSA	Lallintie 1	(03) 422 2865	(03) 422 5902
HEINOLA	Pohjanmäentie 4	(03) 715 7400	(03) 715 7401
HYVINKÄÄ	Koneenkatu 6	(019) 453 915	(019) 432 254
IISALMI	Karjalankatu 23	(017) 812 818	(017) 812 808
IMATRA	Sukkulakatu 15	(05) 431 8333	(05) 431 8154
JOENSUU	Kuurnankatu 11	(013) 221 371	(013) 221 389
JYVÄSKYLÄ	Laukaantie 1	(014) 282 233	(014) 282 833
JÄMSÄ	Lahdentie 131	(014) 718 365	(014) 714 540
KAJAANI	Timperintie 18	(08) 630 700	(08) 630 711
KEURUU	Mäntymäentie 4	(014) 720 362	(014) 722 288
KOKKOLA	Kahvitie 44	(06) 830 1133	(06) 830 1511
KOTKA	Jylpyntie 8	(05) 228 3011	(05) 228 3755
KOUVOLA	Kaupinkatu 6	(05) 375 3518	(05) 311 6305
KUOPIO	Tehdaskatu 10	(017) 261 5700	(017) 261 5703
LAHTI	Aukeankatu 4	(03) 882 920	(03) 781 8300
LOHJA	Sairaالاتie 2	(019) 312 755	(019) 312 763
MIKKELI	Kinnarinkatu 7	(015) 172 800	(015) 172 955
MANTSALÄ	Liedontie 37	(019) 688 0340	(019) 688 0383
OULU	Nuottasaarentie 4	(08) 311 2828	(08) 311 2848
PORVOO	Teollisuustie 28	(019) 524 3422	(019) 524 6732
RAUMA	Metallitie 5	(02) 823 5900	(02) 823 5966
RIIHIMÄKI	Etelän Viertotie	(019) 735 101	(019) 735 105
SEINÄJOKI	Nurmontie 7	(06) 414 1255	(06) 414 1566
TAMPERE	Sellukatu 1	(03) 345 9400	(03) 345 1243
TURKU	Kärsämäentie 2 b	(02) 275 4000	(02) 238 6670
VAASA	Meijerikatu 15	(06) 317 2950	(06) 317 2960
VALKEAKOSKI	Huhtakatu 7	(03) 584 7555	(03) 584 9220
AS ISKO/VIRO			
TARTO	Riia Tänav 136	+ 3 727 380 156	+ 3 727 380 156
TALLINNA	tulossa v. -98		

kaikki renkaista

